

Dragi prijatelji,

napredak biomedicine i razvoj naučnih tehnologija uslovili su nastanak nove oblasti u filozofiji: bioetike. Ova mlada grana etike je interdisciplinarna - pokriva polja medicine, prirodnih i društvenih nauka, filozofije i prava. Njen cilj je da pruži sistematske odgovore na etička pitanja koja se postavljaju s obzirom na uticaj nauke i medicine na ljudski život. Iako je reč o disciplini u povoju, bioetika je poslednjih godina u svetu dobila ključnu ulogu u akademskoj zajednici, medicinskim centrima i popularnim medijima. Taj trend ne zaobilazi ni Srbiju. Naprotiv, u godinama pred nama, on će u velikoj meri obojiti naučni život i u našoj zemlji.

Prema tome, mi učestvujemo u stvaranju nauke budućnosti. Otkrivamo nove perspektive humanog korišćenja biotehnologija kroz bioetička istraživanja i projekte.

Bioetika je prevashodno filozofska disciplina koja se bavi etičkim kontroverzama povezanim sa naučnim napretkom u biomedicini. Ona čini spoj između biologije, medicine i farmacije sa jedne strane i jednog broja društvenih nauka sa druge strane (filozofije, sociologije, prava, politikologije, antropologije, teologije...).

Stvorili smo internacionalnu naučnu instituciju: *Centar za bioetičke studije*. Formirali smo tim vodećih stručnjaka iz sveta u oblasti bioetike i onih disciplina sa kojima je ona povezana.

Centar za bioetičke studije je jedinstvena istraživačka ustanova koja podstiče angažovanje perspektivnih kadrova iz različitih naučnih oblasti. Ona ima zadatak da promisli etičku opravdanost primene različitih biotehnologija i time pruži lekarima i pravnicima podatke o tome šta je moralno dopustivo a šta nije, te šta sa etičke tačke gledišta zaslužuje da bude legalizovano a šta ne.

Zato mi pokušavamo da utvrdimo šta je etički prihvatljivo u biotehnološki mogućem.

Problemi koje bioetika pokriva su, između ostalih: etika reproduktivnih tehnologija, etika različitih oblika kloniranja, etika upotrebe neuro-farmakologije radi kognitivnog i moralnog poboljšanja, briga o umirućim licima, pravedna raspodela biomedicinskih resursa, konflikti interesa u raspodeli tih resursa, primena novih tehnologija u lečenju, kao i moralno odgovorno ponašanje lekara....

Najveći izazov u budućnosti možda predstavlja upotreba novih biotehnologija na zdravim ljudima - takozvano "poboljšanje" (*enhancement*) ljudskih bića. Ono čak može ishodovati rekonstrukcijom sadašnje ljudske vrste.

Zato mi pokušavamo da ustanovimo moralna pravila biotehnoloških mogućnosti stvaranja boljeg čoveka i boljeg života: tradicionalne i nove biotehnološke mogućnosti poboljšanja intelektualnih kapaciteta ljudi, ali i njihovih moralnih kapaciteta; lečenje do sada neizlečivih bolesti upotrebom matičnih ćelija; produženje životnog veka; pomoć ljudima koji umiru; terapijsko i reproduktivno kloniranje; korišćenje novih reproduktivnih tehnologija na dobrobit majki, očeva i naših tek zašetih a još nerođenih potomaka...

Kao novi ekspanzivni naučni centar koji se na sveobuhvatan način bavi biomedicinskim tehnologijama, Centar za bioetičke studije teži humanizaciji biomedicinskih dostignuća - stvaranju uslova za istraživanja koja su na najbolji mogući način u službi pojedinca i zajednice.

Imamo jasne ciljeve i čvrsto uverenje da će Centar za bioetičke studije dati značajan naučni doprinos i Srbiji i svetu.

Pozivam vas da zajedno radimo na ovom velikom poduhvatu: da stvaramo srpski i svetski naučni centar koji će imati udeo u stvaranju boljeg čoveka i boljeg života.

Vaš,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Vojin Rakić', written in a cursive style.

Prof. dr Vojin Rakić
Direktor Centra za bioetičke studije